

Kort rapport från EPSU:s konferens om offentlig-privata partnerskap (PPP) och offentliga tjänster av hög kvalitet, 9 och 10 maj i Bryssel

Detta dokument innehåller en kort redogörelse för de viktigaste diskussionsfrågorna och slutsatser. Samtliga bakgrundsdokument och presentationer till konferensen finns på EPSU:s webbplats:

- bakgrundsdokument till konferensen om PPP
- nationella fallstudier av PPP (Spanien, Danmark, Österrike, Frankrike, Storbritannien)
- EPSU:s kampanjdokument "Fem skäl till att det nu krävs åtgärder för att främja offentliga tjänster av hög kvalitet i Europa"
- talarnas presentationer

Välkomsthälsning och inledningssession om PPP

Jan Willem Goudriaan, EPSU:s biträdande generalsekreterare, öppnade konferensen och beskrev bakgrunden till diskussionen. Han tog upp EU-politik som påverkar offentliga tjänster och behovet av bemöta den även på EU-nivå. Han hänvisade även till behovet av att förlikna offentliga och privata intressen och motarbeta tanken att "det som är bra för den privata sektorn är bra för samhället". Det är näringslivet som ska bidra till det allmänna välbefinnandet i samhället, och inte tvärtom.

Dave Hall från ISKA:s forskningsenhet (PSIRU) introducerade därefter den första sessionen med ett anförande som kompletterade bakgrundsdokumentet om PPP. Han klargjorde vad vi menar med PPP och redogjorde för de skattemässiga, ekonomiska (den privata sektorn anses vara effektivare) och politiska motiv som ligger bakom deras utveckling. Den politiska drivkraften för PPP är den svåraste att bemöta av dessa tre motiv, eftersom den grundas på ideologisk övertygelse och inte bevis eller logiska argument. Daves presentation uppmärksammade att det finns allt fler exempel på brister i PPP och tog upp facketts reaktioner och strategier, med utgångspunkt i en undersökning som utförts av EPSU:s fasta kommitté för kommunförvaltning och de fem nationella rapporter som hade tagits fram till konferensen.

Efter Daves presentation följde en debatt med tre representanter på EU-nivå: Jozef Niemiec, EFS förbundssekreterare, Reiner Plassmann, CEEP:s generalsekreterare och Amanda McIntyre, UNICE/direktör för Public Affairs Accord plc. Ferdinando Riccardi från Agence Europe ledde debatten.

Amanda McIntyre från UNICE inledde diskussionen med en uppmaning till näringslivet att framstå som en av de "allierade" som stödjer offentliga tjänster av hög kvalitet. Enligt UNICE kan PPP lyfta fram det bästa från den privata, offentliga och frivilliga sektorn, i enlighet med beskrivningen i UNICE:s dokument om offentlig upphandling. Jozef Niemiec från EFS betonade att utgångspunkten för all utveckling av PPP bör vara i vilken mån de bidrar till offentliga tjänster av god kvalitet. Det innebär att partnerskapens innehåll och resultat måste utvärderas. Vi måste även granska förvaltningarnas kapacitet att hantera PPP effektivt. CEEP instämde i denna sista punkt och kritiserade kommissionens inställning att den privata parten har svagare ställning än de offentliga myndigheterna. Reiner Plassman tog upp alla de problem som är förknippade med avtalsbaserade PPP (riskfördelning, (o)fullständiga avtal, avtalshantering..). Dessutom är det så att när privata aktörer väl har kommit in på ett område för offentliga tjänster, förändras tjänsternas natur - vilket framgår av de olika typer av hälso- och sjukvård som tillhandahålls på privata sjukhus i Tyskland, till exempel. Begreppet "sam-

hålls omfattande tjänster” skyddar inte. Han sade att det är viktigt att utveckla alternativ till PPP och att benchmark-metoder kan användas för att förbättra offentliga tjänster som tillhandahålls internt.

Under den påföljande diskussionen anknöt Dave Hall till problemen med PPP-avtal, inte minst när de varar ”för evigt” (till exempel, 136 år i fallet Aquas de Barcelona). Man kommenterade även vikten av att säkerställa finansiering av offentliga tjänster, och påvisa att detta ger bättre värde (till exempel i Storbritannien där PPP beräknas vara värda 42 miljarder £, men återbetalningarna uppgår till 137 miljarder).

Arbetsgrupper om PPP

Det organiserades tre arbetsgrupper om PPP där Joelle Bernard Frankrike, Margie Jaffe Storbritannien och Manuel Higuera Spanien var ordförande. Varje grupp hade en inledande presentation om specifika fallstudier som studerade PPP från tre synvinklar: fackligt deltagande, följd för sysselsättningen och tjänsternas kvalitet. Thomas Kattning, Österrike, Sandra Howell, Storbritannien och Per-Progger Jensen Danmark rapporterade. Rapporterna från konferensens arbetsgrupper framhävde följande punkter:

- Även om vi inte utan vidare kan förkasta PPP, har fackets mest negativa erfarenheter av PPP, och man nämnde som exempel på följdverkningar förlorade arbetstillfällen, sämre arbetsvillkor och sämre kvalitet på tjänsterna och mindre demokratisk kontroll.
- Fackets reaktioner på PPP varierar när det gäller var tyngpunkten läggs: behov av tillsyn, berörda arbetstages rätt till information och samråd, kampanjarbete mot PPP, uppnå samma anställningsvillkor, etc. Det är viktigt att man utbyter information och erfarenheter av dessa olika reaktioner.
- Det krävs bättre utvärderingar av PPP, även om möjliga alternativ.
- Det finns många praktiska svårigheter med att hantera och följa upp PPP-avtal, och det saknas effektiva påföljder om privata företag inte uppfyller sina förpliktelser.
- Det är nödvändigt att fastställa normer och krav för PPP, till exempel vad gäller demokratiskt deltagande, övervakning av avtal, tillämpande av straffklausuler, bedömning av resultat.
- Det finns behov av att förbättra offentliga företags och offentliga myndigheters kompetens, i synnerhet på lokal nivå, för att stödja intern verksamhet som ett alternativ till PPP (utan att kopiera den privata sektorn). Erfarenheter av ”in-sourcing” vore värdefulla.

PPP och den bredare debatten om offentliga tjänster: vilka strategier och kampanjer krävs för att främja offentliga tjänster av hög kvalitet i Europa?

Denna session var inriktad på den senaste utvecklingen för tjänster i allmänhetens intresse på EU-nivå (bland annat, utkastet till tjänstedirektiv, paketet om statligt stöd, meddelandet om sociala tjänster av allmänt intresse, utvärdering av tjänster i allmänhetens intresse, kampanjen för en rättslig ram för tjänster i allmänhetens intresse..). Inledningssessionen leddes av Philippe Herzog från Confrontations med Carola Fischbach-Pyttel, EPSU:s generalsekreterare, Katrin Hugendubel frivilligorganisationernas europeiska sociala plattform/Solidar, Holger Tschense, Leipzigs vice borgmästare och ordförande för Eurocities arbetsgrupp för tjänster i allmänhetens intresse samt Sir Albert Bore, vice ordförande i Regionkommittén

Philippe Herzog redogjorde för bakgrunden till debatten om behovet av en rättslig EU-ram för offentliga tjänster (tjänster i allmänhetens intresse). Carola Fischbach-Pyttel påpekade att av tradition erbjuds, och säljs inte, offentliga tjänster till medborgarna och att kommersialise-

ringen av offentliga tjänster innebär en (om)fördelning av skatteintäkter till privata företag, ofta på bekostnad av både medborgare och arbetstagare. Offentliga investeringar i social infrastruktur är nödvändiga, och att använda PPP istället kan medföra högre framtida kostnader. En tydlig ram för offentliga tjänster på EU-nivå skulle utgöra en motvikt till konkurrenspolitiska påtryckningar och satsningen på att introducera marknadskrafter inom offentliga tjänster. Katrin Hugendubel betonade också vikten av att försvara kollektiva intressen i samhället och de positiva konsekvenser som social sammanhållning har för det allmänna välbefinnandet, vilket inte endast kan betraktas ur ekonomisk synvinkel. Social plattform har ännu inte någon ståndpunkt vad gäller en rättslig EU-ram, men vill verkligen främja grundläggande rättigheter och de värden som råder inom offentliga tjänster.

Holger Tschense underströk att Eurocities inte nöjer sig med status quo. Arbetet med att följa upp vitboken om tjänster i allmänhetens intresse har avbrutits, medan vi har ett utkast till tjänstedirektiv, osv. Vissa lokala myndigheter (till exempel i Tyskland) är oroad över EU:s inflytande på det här området. Han betonade behovet av att Lissabon-dagordningen har en positiv inställning till offentliga tjänster, vikten av valfrihet och starkare rättigheter för lokala myndigheter. Sir Albert Bore betonade att lokalpolitiker behöver definiera mål och fastställa vilka behov lokalbefolkningen har. För att kunna göra detta måste lokala myndigheter säkerställa investeringar på lång sikt. Regionkommittén stödjer en rättslig ram för tjänster i allmänhetens intresse som en garanti för de värden som råder inom offentliga tjänster och kommuners rättigheter. Sir Albert beskrev erfarenheterna från Birmingham och att det var en förutsättning att förbättra stadens ekonomi för att kunna öka investeringarna i offentliga tjänster. Budgetåtstramningar hade tvingat kommunfullmäktige att använda sig av PPP, men erfarenheterna var positiva.

Under diskussionen efteråt betonades att det främst är en politisk uppgift att komma överens om EU:s gemensamma principer för offentliga tjänster. EU-principen om "neutral hållning vad gäller ägande" innebär i praktiken att offentliga tjänster överlämnas till den privata sektorn. En EU-ram måste dock vara flexibel med utrymme att tillgodose alla olika ansvarsnivåer och olika finansieringsmöjligheter.

Arbetsgrupper om EPSU:s kampanj för offentliga tjänster

Ordförandena för arbetsgrupperna var samma som för PPP, och Mathias Flickshu, Tyskland, Lise Bouveret, Frankrike och Enzo Bernardo, Italien var de tre föredragande i arbetsgrupperna. Diskussionen handlade huvudsakligen om följande:

- Offentliga tjänster bidrar till medborgarnas grundläggande rättigheter och det krävs en offensiv, förebyggande kampanj för att stödja dem med facket och det civila samhället på nationell och europeisk nivå. Bra kommunikationsstrategier spelar en viktig roll.
- Finansiering är en avgörande fråga: Vi behöver ta reda på nivån på offentliga (och privata) investeringar i offentliga tjänster och framför allt främja solidaritetsbaserad finansiering.
- EPSU:s arbete för att stödja en rättslig ram behöver anpassas till olika nivåer. Det krävs påtryckningar på nationell (och lokal) nivå, och mobilisering av medborgare. Diskussionen behöver också kopplas till GATT, ISKA:s kampanj, osv.
- För närvarande finns många kampanjer eller andra liknande aktiviteter på nationell nivå som drivs av medlemsförbunden och dessa bör samordnas och få förstärkning av EPSU.
- Det krävs mer arbete med att utforma innehållet och de gemensamma principer för offentliga tjänster som skulle fastställas i en rättslig EU-ram.

Sammanfattning och utvärdering av debatterna samt presentation av konferensens slutsatser

Penny Clarke, EPSU:s ombudsman, gick igenom huvudpunkterna från diskussionen och Carola Fischbach-Pyttel avslutade konferensen. Hon påpekade att EPSU skulle fortsätta arbetet med att utveckla en konsoliderad PPP-policy som beaktar bransch- och sysselsättningsaspekter. Man kommer också att arbeta vidare med finansieringsfrågan och främjande av alternativ till PPP. Här finns en klar koppling till kampanjen om att utarbeta en rättslig EU-ram för offentliga tjänster. Ett dokument kommer att läggas fram till EPSU:s styrelse för att få stöd för en sådan kampanj och som beskriver de praktiska aspekterna.